

Jurij Vodovnik, slovenski trubadur.

(Spisal *A. Kramaršič.*)

Ako potuješ po južnem, zelenem Pohorju, opazuješ šege in navade tamošnjega milega nam slovenskega naroda, zdelo se ti bo, da si doma. Stara, obče znana slovanska gostoljubnost in prijaznost je tu v vsaki hiši. Komaj prisopihaš iz globoke grabe do male ravnice in se hočeš odpočiti, ti že naproti prikramlja kak ljubeznjivi Pohorec in te uljudno povprašuje, kam in odkodi? Zameril bi ti, da mu nisi gost. Pri njem imaš dobro postrežbo, dasi tu in tam zelo domačo. Govoriti moraš iz srca, ker naivno ljudstvo te kmalu spozna in te čisla po ljubkosti. Tudi petje je pohorskemu Slovencu zelo milo. On poje od jutra do večera, bilo na polju, bilo v šumi ali doma ter prepeva najrajši domače pesmice. Teh ima Pohorec obilo.

Ob nedeljah popoldne se zbere mladina pod kako visoko košato drevo, sosebnost na kaki ravnici na hribčku ter prepeva mile pesmice, da odmeva daleč po temnozelenem lesovju. Nadzoruje jih navadno kak sivolas starček in jih podučuje v lepem vedenju. Večkrat jim pripoveduje vesele ali žalostne zgodovinske črtice iz domačega življenja. Vse ga mirno poslušajo. Včasih jim pa zapoje kako šaljivo pesem in jih tako kratkočasi v veseli družbi. Takih družb se je zelo rad

„Dom in svet“ 1900, št. 18.

udeleževal Jurij Vodovnik. Ni čuda, da je ta mož znal, kakor se govori, na stotine pesmic. Bil je pa tudi sam vrl pesnik. Zlagal je pesmice sproti, kadar je hotel poslušavce bolj opozoriti na predmet, o katerem jim je pravil. Njegovih pesmic je mnogo med Pohorci, ki jih prepevajo pri mrličih, na gostijah, na kolinah in ob drugih prilikah.

Jurij Vodovnik je bil rojen na Skomrah dne 22. malega travna l. 1791. v leseni hiši Tomažičevi, kakor sam pravi v tej-le pesmici:

Jaz sim Vodovnik Jurij,	Ki leto b'lo je šteto
per Skomri sem doma,	en tavžent sedem sto
v razstrgani kočuri,	in endevedeseto,
štir okne gor ima.	je moje rojstvo b'lo.

Oče njegov je bil pobožen, priden mož. Ni bilo nedelje, da ni veren mož prvi bil v cerkvi in molil rožni venec na glas do službe božje. Spoštovalo je tega moža vse, kar ga je poznalo. Bil je vzoren mož v pobožnosti in delu. Umel je posebno tesarstvo in po zimi je delal vozove in cokle pohorskim kmetom. O njem poje naš Jurij tako-le:

Moj rajni ljubi oče
so bili vbogi cimerman,
so stav'li hiše, kočje
skomarskim farmanam;